

Edini slovenski dnevnik
:: v Zedinjenih državah ::
Velja za vse leto . . . \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
:: in the United States ::
Issued every day except
Sundays and Holidays :

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.
NO. 34. — ŠTEV. 34. NEW YORK, MONDAY, FEBRUARY 10, 1913. — PONEDELJEK, 10. SVEČANA, 1913. VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

Enver bej osnuje novi načrt. Odločilna bitka se kmalu prične.

TURŠKA MORNARICA BOMBARDIRA BOLGARSKE BATERIJE. — TUKRI PAŠEVA BRZOJAVKA VELIKEMU VEZIRJU. — USPEH TURKOV NA ČATALDŽA ČRTI.

BOJI PRI SKADRU.

TURKI IN ČRNOGORCI ODLOČNO VSTRAJAJO. — PONUDBA RUMUNIE. — VELESILE PROTESTIRAJO PROTI BOLGAROM. — TURKI ZASEDEJO ČORLU.

London, Anglija, 9. febr. — Kratke oficijelne brzojavke prihajajo danes iz bojišča, Turki poskušajo izkreati svoje čete na celi obali Črnega morja in Marmarskega morja. Enver bej, šef turškega generalnega štaba, je izdelal popolnoma nov načrt za vse bodoče vojne operacije. Glavni cilj njegov je, pregnati Bolgare iz polotoka Gallipoli, ker s tem bi dosegel takorekoč vse, pred vsem bi bil pa Carigrad na varnem.

Dunaj, Avstrija, 10. febr. — Carigradski poročevalci "Neue Freie Presse" je poročil brzojavno vsebino brzojavke, katero je poslal poveljnik drinopoljske trdnjave Turki paša velikemu vezirju. Ko je slišal, da ta namerava izročiti zaveznikom Drinopolje, Brzojavka se glasi:

"V celi turški zgodovini ne dobi generala, ki bi izročil najmočnejšo trdnjavo tako krvoločnemu sovražniku kot so Bolgari. Jaz raje žrtvujem armado do zadnjega človeka, a zadnji strel v revolverju bom pridržal zase. Ako sprevidim, da je ves naš trud zastonj, bodem dal pobiti najprej onih 40 tisoč Bolgarov, ki se nahajajo v mestu. Ženske in otroke bodem izročil v varstvo konzulatov. Nato bom zapovedal namestiti topove na vse Bolgare, njihove krasne hiše in poslopja, ki so kras našega mesta, bodem spremenil v prah in pepel. In ko se vse to zgodi, bom pustil odpreti mestna vrata, moji vojaki bodo udri med sovražnike, ne bojimo se jih, tudi če jih je milijon. Moji ljudje bodo umrli junaske smrti na bojišču, če se jim posreči tudi, lahko kot zmagovalci, zapustijo drinopoljske razvaline!"

London, Anglija, 9. febr. — Enver bej je izkreat svoje čete na obali marmarskega morja in pričakuje se težka bitka pri trdnjavi Gallipoli. Boj bode najbrže odločen, ker so Turki tukaj koncentrirali vsi silo.

Neka druga brzojavka naznaja, da bodo vsi poskusi Enver beja brezuspešni, ker vladajo med armado še večje zmešnjave, kot so bile meseca novembra.

Bolgarska armada.

O priliki pravoslavnega novega leta je bilo mnogo vojaštva pomaknjena v višje čine.

Denarje v staro domovino.

posiljamo:	za \$
50 kron	10.30
100 kron	20.45
200 kron	40.90
300 kron	61.35
400 kron	81.80
500 kron	102.25
1000 kron	204.00
2000 kron	407.00

Poslatina je vjeta pri teh avto. Doma se nakazane svote po polnoma izplačajo brez vinarije odbitka.

Naše denarne posiljave razpošilja na zadnje pošte e. k. pošta hranilnični urad na Dunaju v naj krajšem času.

Denarje nam poslati je najprej lažje do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pisnu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
6104 St. Clair Avenue, N. E.
Seward, N.

Carigrad, Turčija, 9. febr. — Oddelek turskih vojakov je zasedel Čerkeskeni, 25 milj zapadno od Čataldže. Tudi železnica v tem kraju je v turskih rokah.

London, Anglija, 9. febr. — Odbor "Društva za varstvo žensk" je naprosil velesile, da naj ukrenejo zoper grozovitosti, ki se vršijo v ogroženem ozemlju. Turške žene so imele več zborovanj in v ta namen darovale za \$10.000 svojih dragocenosti.

Dunaj, Avstrija, 10. febr. — Kapitan neke ameriške prenosilne ladje, ki je došel danes sem je poročal o zanimivih prizorih, katere je videl na svoji vožnji na obrežju marmarskega morja. Opazoval je boje med turskimi in bolgarskimi predstražnjaki in je bil priča, ko so turške bojne ladje bombardirale bolgarske baterije.

Turki so našli sedem čisto v blato zakopanih topov, katere so pustili Bolgari pri Čataldži. Rabiti jih ne morejo, ker so jim sovržniki odvzeli zaklepe.

Tukaj kroži vest, da so večera Bolgari z vsi silo napadli utrdbo Kava pri Drinopolju. Po peturnem boju so se morali s težkimi izgubami umakniti nazaj.

Sofija, Bolgarsko, 9. febr. — Med Turki in Bolgari se je vršil težak boj pri Bulairu na polotoku Gallipoli. Bolgari so vrgli Turke nazaj in jih zasledovali do trdnjave. Bojišče je pokrito z mrtvimi in ranjenimi.

Turški jetniki so izpovedali, da se je boja udeležilo šest divizij. V uraku se je hotelo približati obrežju 20 jadrnic s Turki, ki se pa niso mogli izkreati.

Podgorica, Črnogorja, 9. febr. — Boji pred Skadrom so se vršili čisto noč od petka na soboto. Obe strani vstrajata. Posebno težak boj se je bil pri gori Bardanoli Črnogorski kralj Nikolaj vodi osebno vse operacije.

London, Anglija, 10. febr. — Neka brzojavka iz Dunaja poroča, da je ponudila Rumunska vlada Bolgarski \$600.000.000 za omejitve med Rusnkom. Sumo in Varno in zahtevani kos ob Črnem morju.

Bog — najnovejši zaveznik Pruske.

Berlin, Prusija, 9. febr. — Ob priliki slavnosti v spomin na upor Pruske proti Napoleonu, je imel nemški cesar, imenovani "Prisluženjenci", govor, v kojem je izjavil, da se je imela Prusija zahvaliti zmago le direktnemu posredovanju Boga. Le zato, ker so Prusi po smrti starega Frisca izgubili vero v Boga, so bili leta 1806 poraženi. Nato se je pa pruski narod zopet obrnil na Boga in ta jim je potem pripomogel do zmage nad Francozi.

(Vsa borinranost in blazno preenejevanje samega sebe zreali iz teh besed Viljema. Celotno ime Boga mu ni sveto ter si razlaga njegovo delovanje prav na prusko-borinrani način. Opom. ured.).

Pismo avstrijskega cesarja.
Dunaj, Avstrija, 9. febr. — Med vsemi krogi je nastalo razburjenje, ko je postal cesar Frane Jožef princen Hohenlohe Schillingsfürst z lastnoročnim pismom ruskemu carju. Sedaj je priobčil "Neue Wiener Tagblatt" članek, v katerem naznaja, da ni imelo pismo nobene druge vsebine, kot nasvet, kako bi se odpravile na obeh straneh gospodarske težkoče in da bi se končala mobilizacija.

POLICIJSKE GRAFTARKE PODGANE ZAPUŠČAJO LADJO.

To je krasna ilustracija gnjilobe, katera so odkrili v zadnjih dneh med newyorško policijo. Ladja policijskega grafta se potapja, podgane — policaji skačejo v morje, kjer jih čaka žalosten konec.

Policijski graft.

Policijska je kolektirala na milijone. — Kapitan Walsh bo imenoval "višje glave."

Distriktivni pravdnik Whitman je sedaj ugotovil, da je sprejela policija od igralne in javnih lokalov \$2.400.000 grafta. Kapitan in kolektorji so dobili \$1.200.000, inspektorji \$600.000 in neki tretji mož, ki je svoto razdelil na tri dele, pa \$600.000. Izmed treh zadnjih je eden hotel, drugi višji uradnik; tretji je pa zastopal nekega drugega uradnika.

Proti temu sistemu je uvedel sedaj Whitman sodnijsko postopanje ter dvignil obtožbe proti inspektorju Sweeney-u in kapitanu Walshu. Walsh je že veliko izpovedal ter bo še več, ravnotako Sweeney. Od slednjega bo zahteval Whitman, naj imenuje imena moža, kateremu je bil izročil vsaki mesec svoj delež od \$50.000, kot so morali storiti to tudi vsi drugi inspektorji. Nadaljnji obtožbi: radi podkupovanja in odstranjevanja pri.

Walsh je pripravljen pod prisego potrditi, da je vsaki mesec le od hotelov kolektiral \$100. Svoim kolektorjem je plačeval potrebne izdatke.

Predsednik Salvadora umrl.
Washington, D. C., 9. febr. — Državni departement je dobil brzojavko, da je danes ob 4. uri popoldan umrl salvadorski predsednik Araujo. Njegov naslednik bo Carlos Mendez.

Preteča stavka kurjačev.

Železnice zahtevajo, da predložijo kurjači svoje zahteve komiteju sedmih mož.

Pittsburg, Pa., 9. febr. — Tukaj se govori, da nameravajo železnice uprizariti takozvani "Tie-up" za slučaj, da bi se kurjači ne nadalje branili predložiti svoje zahteve glede povišanja plače komiteju sedmih mož. Od stavke bi bilo prizadetih 52 linij in trgovina in obrt bi grozno trpela. Rezultat glasovanja kurjačev o stavki še ni znan, vendar je pa vsem jasno, da je večina glasovala za stavko. J. E. Burrell, uradnik Pennsylvanije-železnice je obelodanil nepotrjeno vest, da zahtevajo kurjači povečanje plače za 35 odstotkov ter da naj se spor poravnava na podlagi Erdman-akta, ki določa, da morajo imenovati kurjači in železnice po enega ravnodnika in vsi skupaj tretjega.

VOJNA NA BALKANU.

Dosla sta nam 5. in 6. sesitek znamenitega dela "Vojska na Balkanu". V teh dveh zvezkih pričenja pisatelja s popisom vojne same. Zadnja zvezka nikakor ne zaostaja za prvimi štiri. Sesitek krasi 44 krasno izvedenih slik in zemljevidov. Za dolge zimске večeri, ko se preračuna dnevne dogodke v domovini in tujini, si ne moremo misliti lepšega čtiva kot je ravno to delo, v kojem se nam pred očuje junška borba naših bratov, balkanških Slovanov. Vseh šest zvezkov stane 90 centov, torej vsak posamezni 15c. Delo se nadaljuje. Naroči se pri SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 82 Cortlandt St. New York City, N. Y.

Boj proti jetiki.

Dr. Friedmann, ki je baje iznašel zdravilo proti jetiki, dospe ta teden v New York.

Berolin, 9. febr. Dr. Friedmann, o katerem se zadnji čas toliko piše, je že na poti v New York, in hoče tukaj javno dokazati, da se da z njegovim serumom ozdraviti jetičnega človeka. Spremlja ga neka gospa Zeck, kateri je zaupal skrivnost, kako se izdeluje to zdravilo.

Kansas City, 9. febr. — Newyorški milijonar Charles E. Finley, ima tukaj nečaka ki bolega za jetiko. Poskusil je že vsa zdravila, toda brez uspeha. Ko je stric zvedel za dr. Friedmanna je izjavil, da je pripravljen žrtvovati vse svoje milijone za boj proti "beli kugi". Prizadeva si na vse načine, da bi ameriški zdravniki začeli uporabljati dr. Friedmannov serum.

Dr. Heath iz St. Louis, svetovno znan zdravnik za notranje bolezni, je obljubil pomagati v vseh ozirih svojemu nemškemu tovarišu.

Ponesrečeni parnik.

Queenstown, 9. febr. — Sem je dospelo več brezščitnih brzojavk, da se je zlonil parniku "Erown Point", ki pluje iz Londona proti Norfolk. Va., krmilo. Parnik ne more v nikako določeno smer in zaradi tega potrebuje nujne pomoči.

SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA.

katero je izdala Slovenic Publishing Co. v New Yorku, je na poti. Kdor jo želi imeti, naj se naroči nanjo in kakor hitro dojde, mu jo pošljemo. Cena \$1.00. Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City.

Uporna armada se polasti mesta Mehiko. Madero v palači ujet.

PREDSEDNIK MADERO SE BRANI V PALAČI S 1000 MOŽMI. — V PRVEM SPOPADU PADE NA OBEH STRANEH NAD 300 LJUDI. — GENERAL REYES, EDEN GLAVNIH VODITELJEV USTAJE USTRELJEN SKOZI GLAVO. — MED MRTVIMI JE VEČINA NE-KOMBATANTOV.

TRIJE AMERIKANCI UBITI.

VODSTVO USTAJE JE V ROKAH GENERALA DIAZA, NEČAKA PREJŠNEGA PREDSEDNIKA, PORFIRIJA DIAZA. — MADERO SE NOČE PODATI TER UPA NA POMOČ IZ SOSEDNIH MEST. — IZ VSEH PROVINCE MEHIKANSKE REPUBLIKE POROČAJO O NEMIRIH. — SITUACIJA VELEKRTIČNA IN NEJASNA.

Mejico, Ciudad, 9. febr. — Zapad general Reyes s svojimi čepušeni od večine čet, ki tvorijo posadko glavnega mesta je predsednik Madero obkrojen v svoji palači od upornih čet. Predsednik brani manj kot tisoč zvestih mož, katerim pa manjka municije in živil.

Palačo obkolja močna četa upornikov, ki ima v rokah vse dohode ter je pripravljena streljati s težkimi topovi, ako bi bilo izdano tozadevno povelje.

Upornike vodi general Felix Diaz, nečak Porfirija Diaz-a, prejšnjega predsednika. Se danes zjutraj je bil v ječi ter čakal težke kazni, ker je lansko jesen uprizoril upor v Vera Cruz. Iz ječe so ga opustili mladi častniki, kakor je hitro prišlo povelje za ustajo. Pred mestom stoji več tisoč ustavev pod poveljstvom generala Zapata, ki so pripravljene udreti v mesto, kakor hitro izda Diaz dotično povelje. Iz bližnjih mest so tudi poklicali vojaštvo, ki se bo pridružilo ustavev.

Prihajajo poročila, da je v mnogo krajih izbruhnila ustaja ter da se bo nered razširil najbrž po celi državi. Ako bi se general Diaz polastil vrhovne oblasti, bi se mu ne dovolila vlada, dokler ne bi dokazal, da zna odstraniti častiteljne tekmece.

V mestu se je že mesec in mesec vedelo, da se kuhla neka ustaja in da bo vlada Madera prisiljena bojovati se za svoj obstanek v glavnem mestu samem. Znano je bilo, da skušajo pristati Diaz pridobiti armado zaseda ter da se je delo deloma že posrečilo. Vendar so na dogodki presenetili prebivalstvo.

Ustaši niso še imeli natančno izdelanih načrtov, vendar so pa morali danes nastopiti, ker je bila vlada izvedela za komplet ter hotela aretirati par glavnih voditeljev. Visoki častniki, zapleteni v zaroto, so se zbrali večer zvečer v nekem predmestju ter se posvetovali o situaciji. Njih navodila je bil general Mondragon, zelo upliven mož za časa Diaza. Mondragon je izjavil, da je treba takoj udariti. Vsi so soglasni. Nato so poslali zaupnike na različne prostore, da vodijo čete.

V tem času pa tudi vlada ni spala. Več stotih vojakov, kojih zvestoba do Madera je bila nepokljiva, so nastanili v narodni palači ter postavili strojne puške, da odbijejo eventualni napad.

Predsednik Madero je celo noč zbiral čete ter ni bil v palači, ko je izbruhnila ustaja. Skril se je v delavnici nekega fotografa. Tam so se mu pridružili kabineti in nekateri generali. Nekoji so mu priporočali, naj ostane skrit, ker bi bilo nevarno iti v palačo. On je pa rekel, da je postavna eksperimentalna republika ter da je njegovo mesto v palači.

V spremstvu dveh oboroženih avtomobilov je nato jahal v palačo, kjer je ostal. Med tem časom je pa že izbruhnila revolucija v vrazličnih delih mesta. Kavalerijski oddelek je zasedel jetičnico, v kateri sta bila generala Diaz in Reyes ter ju rešil. Ta dva sta nato prevzela poveljstvo nad ustaši.

Ob poldeveti uri zjutraj je napadel general Reyes s svojimi čepušeni narodno palačo. Branilci so ga sprejeli s silnim ognjem, česar on ni pričakoval. Po ljutem boju je ukazal svojim ljudem, naj se umaknejo.

V tem spopadu je padlo več kot 300 ljudi. Večina teh je bila ne-kombatantov. Pred palačo se je bila namreč zbrata velika množica, ki vsekakor ni razumela resnosti položaja in v to množico so streljali ob obeh straneh. Med mrtvimi so bili tudi trije Amerikanci, dve ženski in en možki.

Najznamenitejša žrtev pa je bil general Reyes, ki je bil ustreljen skozi glavo takoj v začetku spopada. General Lauro Villar, ki je vodil Maderove čete, je tudi ranjen. Predsednik Madero sam je komaj ušel smrti, ker je njegov namenjena krogla ubila poleg njega stoječega vojaka.

Ker so odbili njegov napad na palačo, je obrnil general Diaz svojo pozornost na arzenal in žaloge smodnika in municije, da s tem prepreči nadaljno oboroževanje Maderistov ter obožuje svoje lastne pristaje. Na poti k arzenalu je srečal velik policijski oddelek na konjih, ki se je po kratkem spopadu udal ter pridružil ustašem. Bilo je že polno, ko so dobili ustaši arzenal v roke.

Krog polno je predsednik Madero naznanil iz palače, da ima situacijo v rokah, a večina poročevalcev, ki so vedeli, kako prekereno je njegovo stališče, ni hotela pustiti te vesti v svet.

Tudi v drugih mestnih delih so se vršili manjši spopadi. Popoldne so bile čete generala Diaz praktično gospodarije situacije ter se pripravljale, da zavzamejo palačo. Vse ceste, vodeče k zgradbi, so bile strogo zastražene in na palačo so namerili težke topove. Ob 5 uri je general Diaz formalno zahteval predajo, a ni dobil nobenega odgovora.

Ustaši so zastavili vse sile, da preprečijo vsako pomnožitev vladnih zvestih čet. Ker se je zagnalo, da je bil naprosil predsednik Madero poveljnike garnizij v sosednih mestih za pomoč in da je velik oddelek že na poti proti mestu, stražijo ustaši železnice, da se prepreči regularnim četam vstop v mesto, dokler ne pristopijo k revolucionarjem. Postaja stražijo tudi radi tega, da bi predsednik Madero ne ušel iz mesta.

V pretekli noči je krožilo po mestu veliko vznemirljivih vesti. Govorilo se, da čaka več tisoč pristavev generala Zapata, ki že več tednov operira v zveznem distriktu, povelja iz ust Diaza, da mu pridejo na pomoč. Dvomi se pa, da jim dovolijo vstop v mesto.

Nedopustno pa je bilo vedenje podanikov Združenih držav v tem mestu. Mesto da bi bili doma, kot se jim je svetovalo za slučaj, da izbruhnejo nemiri, so bili nekateri edli dan na cesti ter silili vedno v ospredje. Posledica tega je bila, da so bili trije ubiti. V mestu ni zapaziti nikake animoznosti proti tujerodcem.

ZA SAMO 1 DOLAR DOBI VATE "GLAS NARODA" SKOZI 4 MESECE VSAK DAN.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JACOB PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
address of above officers: 42 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Se celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
leto za mesto New York 4.00
pol leta za mesto New York 2.00
Evropa za vse leto 4.50
pol leta 2.50
ceteri leta 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz-
venem nedelje in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
is published every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
vračajo.
Denar naj se blagovito pošilja po
Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam tudi prejšnje
bivališče naznani, da lažje najde-
mo naslovnika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta pa-
slov.

"GLAS NARODA"
42 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Grozovitosti v Peru.

Ze v davno minulih časih se je govorilo o prokletstvu, ki je spo-
jeno z zlatom, predno ga človek
dobi v roke. Zgodovina naših
iskalcev zlata tvori knjigo, v ka-
teri je najti poleg povesti o sreči
peščice mož celo odstavke o bedi
in pomankanju, hudodelstvih in
nečloveških činih. V resnici je pa
ta knjiga le del zgodovine raz-
kritja naše dežele. Ako se po-
drobneje ogleda zgodovina, ki so
se bili odigrali pri iskanju zlata,
se zapazi, da so se ponavljali do-
godki, ki jih zasledimo v prvot-
nih razvojnih fazah našega kon-
tinenta. Veliko krvi je bilo pre-
lite, veliko nedolžne krvi, dokler
si je beli moč osvojil Novi svet.
Vendar pa ni zlato, kar išče
dandanes belokožci v gozdovih
ob Kongu in v gorenem delu a-
mazonskega porečja. Ne zlato,
ampak zlatavredna tvarina, sok
gumijevе palme, ki je vreden čis-
tega zlata v sedanji dobi avto-
mobila. Na tej tvarini pa visi še
veliko večje prokletstvo, kot je
nekdanj viselo na zlato. Grozovi-
tosti v Kongu, o katerih se je mi-
slo, da jih ni možno nikjer drug-
od zaslediti, imajo v deželi In-
kas-Indijancev več kot enako-
vredne sovratnice. Kar je sedaj
ameriški konzul sporočil svoji
vladi, je le prenatanko potrdilo
vseh podrobnosti, ki jih je bil
pred par leti sporočil angleški
konzul svoji vladi. To poročilo
obsega poglavje o trpinčenju
ljudi in suženjstvu, kot ni bilo
nič hujše v Kongu, in sicer radi
tega, ker sploh ne more biti hu-
je. Kajti tudi take grozovitosti
imajo gotove meje, katerih ni
možno prekršiti. Mejo pa za-
njožnost smrti, ki pride tem naj-
ubojnejšim ubojnim kot prava
rešiteljica in prijateljica.

Sedaj, ko je bil kongres ofi-
cijno obveščen o teh okrutnih čis-
nih, je najprvo vprašanje: Kako
je odposlani tem razmeram? Da
nas veže moralna dolžnost, je
jasnejše kot se nam dozdeva na
prvi pogled. Dolžnost za nas se
pojavi v onem trenutku, ko se iz-
kaže, da je peruanska vlada v
tem oziru brez moči. In koga
druga naj veže ta dolžnost kot
nas? Ako si potem Monroe-dok-
trina prisvajamo gotove pravice,
je tudi naša dolžnost, da naredi-
mo tem razmeram v imenu člove-
čanstva konec, ako je vlada do-
tine države brez moči in brez
energije. Kakor je nesmiselno
misliti, da bi mogli trpeti suženj-
stvo na ameriškem kontinentu,
prav tako ne more biti dvoma,
da smo upravičeni zahtevati od-
pravo razmer, ki vladajo v gu-
bijskih distriktih Peruja, ako
bi bilo vsako drugo sredstvo
brezuspšno.

Podoben.

Pijance: — Zdi se mi, da ni-
sem nič kaj podoben na fotogra-
fiji.

Fotograf: — Ali hočete da Vam
paskam rdeč nos?

Dopisi.

Milwaukee, Wis. — Cenj. Slo-
venci v Milwaukee in okolici!
Mi vsi smo večinoma tuji-delav-
ci, odvisni od drugih, a hočemo
postati svobodnejši gospodarji
vsega dela, zato smo se združili
v gospodarsko družbo, ki je ne-
obhodno potrebna za doseg na-
mena, zboljšati delavski položaj.
Mi imamo v načrtu težko delo,
ki ima velike zapreke, ali zdru-
ženi lahko vse slabo odpravimo
in naredimo dobro. Tukaj v Mil-
waukee so različna društva, za-
to je tukaj mnogo sej in veselje.
Za podpornimi slovenskimi dru-
štvi sta najvažnejši društvi: Slo-
vensko delavsko izobraževalno
društvo in gospodarsko društvo
"Ilirija". Akoravno je že marsi-
kateremu znano (a ne vsem), za-
to vam poročam, da se je dne 13.
oktobra na seji jugoslovanskih
društvenih odborov sklenilo,
da se vrši veselite skupnih jugo-
slovanskih društev 24. nov. 1912
v Harmonie Hall za povzdigo go-
spodarske družbe "Ilirija", ka-
teri dohodki so bili manjši kakor
je pričakovalo. Vzrok je bilo
slabo spoznanje, kako važna in
potrebna je gospodarska družba
"Ilirija" za mogoč napredek slo-
venskih delavcev v Milwaukee in
okolici. Dalje so bili vzroki ne-
pričakovane uspeha bližnje
zime, brezdelje in bližanje nasto-
pa prihodnjega predsednika Ze-
dinih držav. Pa on je sam, nas
je več, zakaj bi se ga bali? Ako
ne, bode on vsega prav naredil,
kar ne more nihče, ako ne delu-
jejo vsi z njim, pa delajmo sami
s pomočjo društev z vseni moči,
da se bode povsod največ o-
ziral na zboljšanje dela, plače,
na izobrazbo delavcev, njih zdru-
žitev in voljo. Zdržimo se in ne
bo se nam treba bati podobnih
predsednikov, ki prezirajo delav-
ce, povzdigujejo lastni profit in
kapitaliste, ki morijo industrijo
in upanje za trgovino. S pomoč-
jo gospodarstva se lahko po-
vzdignemo v omiki, da bomo
drugim za vzgled, sami sebe ve-
seli in drugi nas. Ako bomo
znali sami sebe premagovati, ne
sebi in drugim škodo, bode
združenje mogoče. Dne 28. jan.
t. l. je bila pri J. Komarju, 164
Reed St., volitev treh odbor-
nikov v odbor gospodarske družbe
"Ilirija" za 3 leta. Izvoljeni so:
Ivan Kranjc, J. Tamše in Mat.
Ferk. Nato so odborniki izvolili
iz svoje srede 3 prejšnje glavne
uradnike zopet za prihodnje leto.
Ostali 6. odborniki pripadajo v
nazorni odbor, katerega dolž-
nost je, pregledovati račune, po-
kazati zagreške uradnikov in čla-
nov in naznanjati napake in na-
svete pri sejah odbora in pri se-
jah vseh delničarjev, da se s po-
močjo tega ukrene vedno najbo-
lje za napredek družbe. Na tej
seji se je sklenilo, da bode kon-
cem vsakih treh mesecev seja
vseh delničarjev in vsakega pol
leta spopolni računi tudi glede
premoženja in dolgovi ali glede
dobička in izgube. Sklenilo se je
tudi, da se začne s trgovino, ki
je jako važna vprašanje glede
napredka in obstoja te družbe.
Zato je obljubil odbor napraviti
načrt, kje se bode začela, s čim,
koliko bodo znašali stroški za za-
četek in za poznejši čas. O prav-
nem času začeta trgovina s pre-
moženjem sedanjih delničarjev,
za katero bi se zanimali vsi del-
ničarji tudi s tem, da bi za do-
hodke pri trgovini vzeli delnice,
bi množila družbin denar za iz-
plačanje dosedanjih dolgovi na
zemljiške in zmanjšala veliko no-
vo posojilo za stavbo bodočega
slovenskega delavskega doma
"Ilirija". Odbor in vsi člani pri
gospodarskih društvih naj bi bili
nepripravljeni in gledali na to, da
se da delavcem zasluženo prizna-
nje ali boljša plača, kajti zastoj
se ne more nič zahtevati. Od de-
la in misljenja je vse odvisno.
Nemislito, če bi zasopali za eno
leto, ako kaj malega naredimo,
ampak delajmo vsak po svoji mo-
či in dolžnostih za to važno dru-
žbo, da dosežemo svoj namen.
— Srčen pozdrav rojakom in roja-
kinjam v Milwaukee in drugih
naselbinah širom nove domovine!
Ivan Hauptmann.

Rochester, Minn. — Tukaj na-
meravajo zgraditi tovarno za
električno razsvetljavo mesta
Rochester. Delo se v kratkem
prične. Tukaj bode zopet hlebec
kruha. Kadar se bo delo pričelo,
bom že poročal v "Glas Naroda".
Jaz si tukaj svoj kruh slu-
žim pri ameriških kmetih ter se
mi prav dobro godi. Ure so se-
veda dolge, a delo mi težko. Se-
veda se mora človek podvreči

njihovim zahtevam zaradi opoj-
nih pijac in kajenja tobaka. Ako
grem v mesto, me gospodar
vpraša, kedaj pridem nazaj. Naj-
boljši odgovor je seveda: kakor
hitro mi bo mogoče. Možiček ima
potem lahko vest. V mestnih to-
varnah nisem nikdar kaj takega
dobil. Sveti Pust mi je spet tako
salamensko hitro ušel, da mi ni
bilo nobene prilike, da mu pogled-
dam v obraz, niti z enim očesom
ne. Zato se moram pridružiti Tr-
bovčevemu Tonetu, da me potola-
ži. Tebi "Glas Naroda" želim
zveste stare naročnike in mnogo
novih, da boš prihajalo leto iz-
hajal na osemih straneh. — Peter
Valencič.

Grass, Kan. — V naši naselbini
je pravo aprilsko vreme. Nekaj
časa je toplo, da bi skoraj hodil
človek bos okoli, kar naenkrat se
pa vreme zasūče in zima je zopet
tu, ki nam dá čisto belo ravan.
Dela-se zdaj še precej dobro, to-
da bojimo se, da bomo imeli več-
krat praznike, kar pa ni nič no-
vega tu v Ameriki. Porok se tu-
kaj ni veliko vršilo. Ker je bil
lanski predpust dolg, letos štor-
kije prav pridno prihajajo in so
tudi povsod veselo sprejete. Pri
rojaku Antonu Divjaku se je tu-
di pred kratkim zgledala taka pti-
ca, ki je zakonska prav razvese-
lila in obdarila z zdravim in
krepkim sinčkom. To je bil
vzrok, da tudi nas svojih prijat-
eljev ni pozabil povabiti na
krop. Zbralo se nas je precejšnje
število. Istega dne je bila tudi
obletnica njune poroke. Bili smo
vsi dobre volje in na tem mestu
mi izrekam hvalo za postrežbo.
Mladim prijateljem želim veliko
veselja s prvorojenčkom, obilo
sreče in zdravja. Srčni pozdrav!
Ivan in Marija Erjavce.

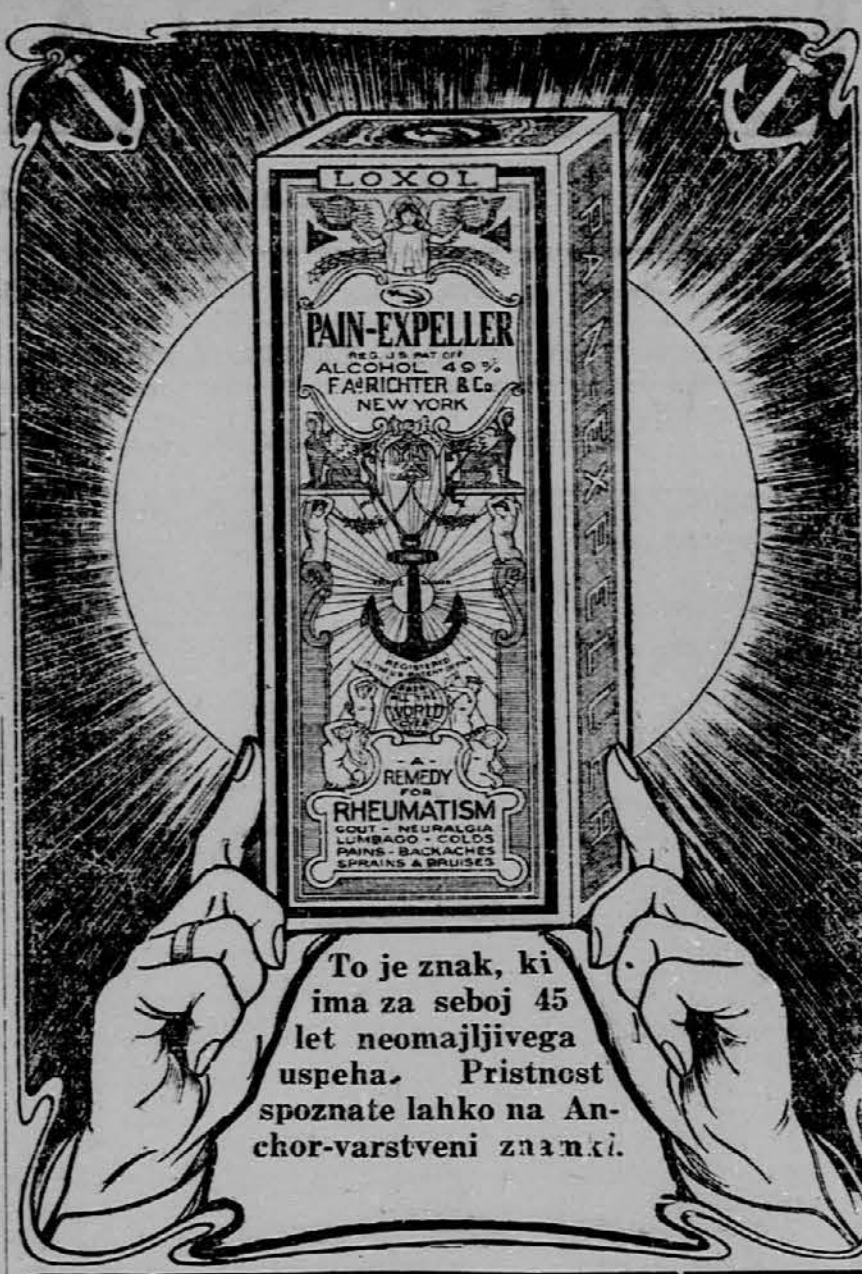
Propad Turčije.

V člankih "Kako se je razvi-
jala Turčija" smo videli, kako je
rastla, v teh vidimo, kako pro-
pada.

Čas reform. — Krimska vojna.

Mnogoštevilne vojne, ki jih je
vodila Turčija, se vplivale slabo
na notranje stanje same turške
države; prestiž vlade je padel in
državne finance so bile oslabe-
ne. To je začelo vzročati vsakda-
nje nemire in vstaje prebival-
stva. Selim je bil vržen s prestola,
za njegovega naslednika po-
stavljeni sin Abdul Hamida Mu-
stafa IV. je bil ubit v ječi. Mo-
hamed II., edinemu preživelemu
Osmankoviću in nasledniku nje-
govemu sinu Abdul Medsidu se je
posrečilo končno, da sta z zuna-
no pomočjo uredila notranje
stanje svoje države, ali za uslugo
za to je moral Turčija udati se
znani pogodbi o Dardanelih (leta
1841), sklenjeni v Londonu, po
kateri se Turčija obvezuje za slu-
čaj vojne zatvoriti Dardanele in
Bospor za prehod bojnih ladij.
Leta 1848 s svojimi liberalnimi
idejami je delovalo z zapada na
celi vzhod, ali na Turčijo jako
slabo. Nade Carigrada, polagane
na vstajo Madjarov, so padle pri
Vilagošu; no, Turčija se je vse-
eno, podprta od angleške morna-
rice, protivila, da izroči madjar-
ske vstaje, ki so dobili pri njej
zavetje. Leta 1850, ko je Rusija,
analogno koncesiji, storjeni
Franciji v Sveti deželi, zahtevala
od Turčije garancije za zaščito
pravoslavskih, ki so bili pod tur-
ško vlado, je prišlo do turško-
ruske vojne, znane pod imenom:
Krimska vojna (1853—1856),
ker je Krim v njej igral veliko
ulogo. Ta vojna je imela za po-
sledico, da je prišlo do znanega
edikta Hattı-Hamajumu, s kate-
rim se je proglasila meščanska
ravnopravnost in verska strp-
nost, zaščita šole in cerkve vseh
poddanikov. No, tudi ta edikt je
ostal le na papirju; šole dosti
spretni diplomaciji Obrenovci-
ev, ki so leta 1858 sledili k odstopu
primoranemu Karagorgjeviću,
je se posrečilo, da so se iz Srbije
izselili Turki, izvezli belgrad-
sko trdnjavo, in tako je nastalo
tam nekoliko lažje življenje. Po
krimski vojni se je pokazal v
Turčiji zopet nered in slabo fi-
nančno stanje in siljena je bila
jemati nova posojila; do takrat
je že bilo posojil toliko, da je
plačevala Turčija na leto okoli
300 milijonov za obresti svojih
državnih dolgovi. Vsed tega na-
stali visoki davki so težko pritis-
nili ljudstvo ter dovedli do sploš-
nega posirošavanja.

Umevno, da se pri takem ne-
zdravem stanju Turčija ni mogla
več obdržati in treba je bilo le-
godno prilike, da se razsuje. Ko

To je znak, ki
ima za seboj 45
let neomajljivega
uspeha. Pristnost
spoznate lahko na An-
chor-varstveni znamki.

je leta 1861 umrlemu Abdul
Medsidu sledil varčni in prilično
energični Abdul Azis (1861—
1869), se mu je posrečilo z en-
glednimi koraki razsulo še nekoli-
ko zadržati. Ali že leta 1866, ko
se je spustila sosednja Avstro-
Ogrska v znane vojne, je vpliva-
lo nekaj to, nekaj panhelenska
(grška) in slovanska propagan-
da, da je prišlo do vstaje na oto-
ku Kreti, kateri je pomagala Gr-
ška, ali pariška konvencija je
prisilila poslednjo, da se je po-
korila turškemu ultimatumu. Tu-
di Srbija se je s pomočjo Avstri-
je istega leta povsem rešila tur-
skih posadk. Tudi egiptovski
podkralj Ismail-paša se je po-
kušal, da si ob tej priliki pomo-
re do polne suverenitete, ali to
mu ni uspelo. Abdul Azis je vzdr-
žal z obzirno vlado Fuada in Ali
paša državne finance na primer-
ni višini, ali ko jih je prevzel
Mahmud Nedin paša, je prišlo l.
1875 do finančnega kraha v
Turčiji in ponudila je interesen-
tom 50odstotno poravnavo, osta-
lih 50% se je imelo pokriti s 5%
državnimi obligacijami. To slabo
stanje, v katerem se je nahajala
turška država, je izrabila takrat-
na ruska diplomacija, kateri je
bil na čelu grof Ignatjev. Videc
v Grčiji nevarnega tekmeča za
simpatije pravoslavskih slov-
anskih balkanskih narodov, da jih
otme grškemu vplivu, je izposlo-
val pri porti od carigradskega
grškega patriarha povsem neod-
visen bolgarski patriarhat. Za
Rusijo je izposloval Ignatjev od
Turčije, da sme vzdrževati čno-
morsko vojno mornarico. Ker ni
mogla prenašati velikih davkov
in drugih nezakonitosti, se je
dvignila v vstaji Hercegovina l.
1875. Črna gora in Srbija sta se
je pripravljali na pomoč, ali
Turčija ju je prehitela in odse-
kala od vstaev. V Solunu se je
pripril takrat se znani slučaj,
da je fanatizirana turška masa
ubila neuknega in francoskega
konzula, kar je izzvalo ogorče-
ne cele Evrope proti Turčiji.

Rusija je uvaževala ta ugoden
trenutek in zahtevala od Turčije
izpolnitve Gorakovega memo-
randuma, ker drugače jej napove
vojno.
Ko se je Abdul Azis pomisljal
ter je bilo videti, da se uda tem
ruskim zahtevam, je prišlo do pa-
lačne revolucije, njega so ubili
in z njim dva udana mu ministra.
Na prestol je prišel Murat V. Po
nagovoru Rusije in z njeno po-
močjo se vzdigneti Bolgarija in
Srbija; slednja je uspešno ope-
rala proti Turčiji ter zavzela A-
leksinec. No, napredovanje Srbi-
je izzove bojazen Rusije, da bi
moglo priti do večje komplikaci-
je nego je ona računala in ona
ustavi srbske operacije, kar je
izzvalo ogorčenje nasproti Rusi-
ji. Murat V. je zblaznel, sledil
mu je njegov brat Abdul Hamid
(1876), ki je s Srbijo sklenil mir-
status quo ante, bolgarsko vstajo
pa je Turčija sama udušila.

Takoj po zaključku tega mira
je sklical Angleške konferenco z
devizo: varovanje integritete o-
tomanskega cesarstva, ali proti

samostojni upravi balkanskih
slovanskih provinc. Ker ta akci-
ja ni imela nikakega uspeha, je
Rusija leta 1877 napovedala Tur-
čiji vojno, znano v podrobnostih
naši starejši generaciji; znane so
krvave borbe ruske vojske na
Sipka-klanen, pri Plevni itd. Z
druge strani sta napadli Turčijo
Črna gora, ki je vdrla v Albani-
jo, in Srbija z vpadom v Bolga-
rijo. Ko je bila končena turška
vojska povsem poražena in so bi-
li Rusi kakor sedaj Bolgari pri-
vrati Carigrada, je prišlo do sv-
stefanskega miru dne 3. marca l.
1878.

(Konec prihodnj.)

**INDIJANCI NA OBISKU PRI
"BELEM OČETU".**

Med tisoči oseb, ki se bodo dne
4. marca gnetle po ulicah Wa-
shingtona, da prisostvujejo ustoli-
čenju osemindvajsetega pred-
sednika Združenih držav, Woo-
drow Wilsona, bosta tudi dva člo-
veka, ki se moreta v pravem po-
memu besede nazvati Amerikan-
cem.

Te dve osebi sta Red Eagle
(Rudeči orel), glava enega siušk-
ih plemen, ki žive na državnih
rezervacijah v južni Dakoti in
njegova žena, Minnie Sky, hčerka
nekega drugega glavarja.

Tema dvema zastopnikoma ki
prestavljata skoro pozabljeni
zapadno pleme, tema bakrenobar-
vna otrokama prerij, je zagoto-
vljeno odlično mesto v veliki in-
auguralni paradi. In kar je še le-
pše: udeležila se bosta slavnosti v
polnem bujnem okrasu narodne
noše svojega plemena.

Red Eagle, sijajen tip indijan-
ske rase je star dvajset let, nje-
gova žena pa osmnanjet.

Pred 25 leti so državni agenti
s podporo armade združili raz-
dvojena plemena indijanskega
rodu Sioux ter jih potisnili na
rezervacije v južni Dakoti, kjer
bivajo še sedaj. Poprej so ta ple-
mena vojevala neizprosno boj
drug proti drugemu in videti je
bilo, da bo padel kmalu zadnji
"Indijanev v bratomorni borbi.
Oče Rudečega Orla in oče Minnie
Sky sta bila glavarja dveh so-
vražnih si siuških plemen in več-
krat sta vodila svoje vojnike na
boj, še večkrat pa na rop in klan-
je belokožnih naseljencev.

Vse to se je pripetilo pred dav-
nim časom, predno sta Rudeči
Orel njegova squaw zagledala
notranjčino wigwama. Vendar
pa staro sovraštvo ni izmrlo niti
v času, ko sta odrasla.

Tekom zadnjih pet ali šest let
so zastopniki države napeli vse
sile, da sprijaznijo zadnje, ostane-
ke sovražnih si plemen. Napori
niso bili brez uspeha in danes
vladata mir in zadovoljnost na
rezervacijah južne Dakote.

Še bolj se je utrdilo to prija-
teljstvo, ko sta se pred nekaj me-
seci poročila Rudeči Orel in Min-
nie Sky. Sedaj sta na ženitovanj-
skem potovanju po južnih in iz-
točnih državah. Pred kratkem
sta obiskala Virginijo, kjer sta
bila gosta governorja Mann-a

Slovensko katoliško**podp. društvo****svete Barbare****za Zedinjene države Severne Amerike.****Sedež: FOREST CITY, Pa.**

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji

ODBORNIKI:

Predsednik: MARTIN GURMAN, Box 611, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSEF PETERNEL, Box 66 Wilkes, Pa.
Tajnik: IVAN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 482, Forest City, Pa.
Skrbnik: MARTIN MURIC, Box 517, Forest City, Pa.

NADZORNIKI:

Predsednik nadzornega odbora: KAROL SALAR, Box 547, Forest City, Pa.
I. nadzornik: IGNAC PODVANSKI, 4784 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
II. nadzornik: FRANK BUNK, 40 Mill St., Luzerne, Pa.
III. nadzornik: ALOJZ TAVCAR, 229 Cor. N. — 3rd St., Eagle Springs, W. Va.

POROTNI IN PRIJAVNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: PAUL OBREGAR, Box 402, Witt 11
I. porotnik: MARTIN OBERZAN, Box 61, Mineral, Kans.
II. porotnik: ANDREJ SLAK, 7715 Isler St., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. J. M. SELISKAR, 6137 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest
City, Pa.
Družtveno glasilo: "GLAS NARODA".

Obiskala sta tudi Washington ter
izjavila, da se udeležita ustoli-
čenja in cerenomij, ki se vrše ob
tej priliki.

**NAJSTAREJŠA PESEM NA
SVETU.**

Najbrže je najstarejša pesem
na svetu pesem: "Mi pa ne gre-
mo dam", da se bo delal dan."
Vsaj tako trdi ameriški list
"Youth's Companion". Ameri-
kancem je ta pesem znana kot
"We won't go home till morn-
ing." Začetek te pesmi ni strogo
znan, toda Louis Elson meni, da
je napev za to pesem zložil kot
zajubljeno pesem kak trubadur
ali potovalen pesnikovalec v de-
setem stoletju na južnem Franco-
skem. Francoski pesnik Chateau-
brimand jo je slišal peti med A-
rabei in meni, da so jo prinesli v
Francijo francoski mornarji. Go-
tovo pa je, da so to pesem peli
francoski vojaki za časa vojne,
v kateri se je odlikoval vojvoda
Marlborough. Bila je baje tudi u-
spavalna pesem sinčka Marije
Antonijete in pa ena izmed naj-
bolj popularnih pesmi za časa
francoske revolucije. Tudi Napo-
leon jo je baje prav rad pel in
žvižgal. Beethoven je to pesem
porabil za svojo "Bojno simfoni-
jo". Cela stoletja je bila ta pe-
sem ena izmed najpriljubljenej-
ših pocestnih pesmi in pela se je
v vseh jezikih. Imamo tudi pis-
mo, v katerem se pravi, da so
francoski vojaki peli to pesem
med vojno za špansko prestolo-
nasledstvo. Marija Antonija jo
je slišala peti od mlade kmečke
deklice, kateri je najela za pe-
stunjo. Pesem ji je bila tako všeč,
da jo je sama pogosto prepevala.
Beaumarchais je porabil napev
te pesmi v svoji "Figarovi svat-
bi". Skoro vsak narod si je u-
stvaril po njenem napevu besedi-
lo in jo smatral potem za svojo.

Iščem svojega brata FRANA O-
SOLIN, katerega pogrešam že
4 mesece. Prosim vse prijate-
lje in znance, če vedo ve, da mi
javi, ali naj se pa sam oglasi.
Preje je bil na 2505 Rambol-
town St., Calumet, Mich. —
Mary Osolin, 304 E. 9th St.,
New York, N. Y.
(10-11-2)

Iščem svojo sestrično rojeno
ANA ZDEŠER, fara Bela cer-
kev na Dolenskem. Pred dve-
ma letoma je bivala v Port
Washington, Wis. Prosim če-
nune rojake, če vedo ve za
njo naslov, naj ga mi javi, ali
naj se sama oglasi, bom zelo
hvaležen. — Rose Riffel, 615
N. Chicago St., Joliet, Ill.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York,
prodaja sedaj nastopne knjige:
MOHORJEVE KNJIGE
za leto 1913
po \$1.50 poštne prosto.

PRATIKE
za leto 1913
družinske in Blaznikove, posa-
mezni iztis velja 10¢, 50 iztisov
\$2.75, 100 iztisov \$5.00.

Slovensko-Amer. Koledar
za leto 1913
cena je 30¢.
Dobiti so tudi v podružnici:
6014 St. Clair Ave., Cleveland, O.

POZDRAV.

Pri odhodu v staro domovino
pozdravljam vse znanee in prijate-
lje širom Amerike, posebno pa
na West Allis, Wis., Fran Jeraja
in njegove boarderje.

V New York sem srečno do-
spel, za kar se imam zahvaliti g.
Frank Sakserju. Prišel sem na
precej oddaljeno postajo od nje-
govega urada in nobenega ne po-
znal, ali na postaji sem telefoni-
ral že ob 10. uri zvečer in prišel
je g. Sakserjev uslužbenec, ki
me je odvedel v njegovo pisarno,
kjer sem bil najbolje postrežen.
Zatorej rojakom, kateri namera-
vajo potovati v staro domovino,
najtopleje priporočam trdko F.
Sakser, kjer je vsak najbolj po-
strežen v svojem materinem je-
ziku.

New York, 8. svečana.
Anton Softić.

Pri odhodu v staro domovino
pozdravljam vse naše prijatelje
in prijateljice v Port Washing-
tonu, Wis., in želimo jim vsega
dobrega. Z Bogom!

New York, 8. svečana.
Gregor, Helena in Fran
Sušnik.

Predno se ukream na parnik,
s katerim se odpeljem v staro
domovino, še enkrat pozdravim
vse svoje znanee in prijatelje. Z
Bogom!

New York, 8. svečana.
Martin Perfeta.

Predno se podam na parnik
"Martha Washington", še en-
krat pozdravim v Yukonu, Pa.,
bivajočo svojo ženo in otroke,
brata in svaka in se jim srčno
zahvaljujem za spremitev na ko-
lodvor. Na veselo svidenje!

New York, 8. svečana.
Josip Pavlič.

Pred odhodom v staro domovi-
no pozdravljam še enkrat svoje
prijatelje v Indianapolis, Ind., in
kličem vsem skupaj: Z Bogom!

New York, 8. svečana.
Josip Medle.

ZAHVALA.

Jugoslavanska

Katol. Jednota

Incorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GRADNIKI

Prodavniki: IVAN GHEM, 507 Cherry Way or Box 57, Braddock, Pa.
Prodavniki: IVAN PRIMOSIC, Eveleth, Minn., Box 941.
Stavni tajnik: GHEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 414.
Poslojni tajnik: MIHAEL M. KRAVINSKY, Omaha, Neb., 1834 So. 44th St.
Varnostni tajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 146.
Zaupnik: Aloja Virant, Lorain, Ohio, 1700 E. 25th St.

VRHOVNI ZDRAVNIKI

DR. MARVIN E. IVAN, Sedat, Ill., 100 No. Chicago St.

NADZORNIKI

ALOIS KOSTELIC, Santa, Colo., Box 583
MIHAEL KLOBUCHAR, Camulet, Mich., 115 — 7th St.
FRYER SPEAR, Kansas City, Kans., 421 No. 4th St.

POROTNIKI

IVAN KRSTINIK, Burdina, Pa., Box 138.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 718.
MARVIN KOCHEVANSKY, Pueblo, Colo., 1215 Miller Ave.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljave pa na glavnega blaginjskega jednota.

Vodstveno glasilce: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Poročil se je 27. jan. v frančiškanski cerkvi v Ljubljani g. Josip Mantel, javni notar in trgovec iz Ely, Minn., z gđ. Mielko Meierleto, hčerko veleposelnika Meierleta iz Vidoš pri Črnomlju, Čestitamo!

Kaznjiva demonstracija proti tustu in tašti. Ivo Sireelj je bil rojen na Gorenjskem, kjer se je tudi izučil kolarstva. Priženil se je pa pred par leti h Hrvatov. Kjer je dobil s svojo ženo Reziko tudi hišo in posestvo. Stara dva. Fran in Cecilija Hrvat, sta obdržala hišo, ki je Sireeljevi ravno nasproti čez ulico. Sireelj je delal malo, zato pa se je bolj pridno pečal z žganjem. Ko je prihajal pijan domov, mu je žena ušla k staršem, kar je Sireelj se posebno ježilo. Ker sta popivala tudi stara dva, se je navzela te navade tudi Sireeljeva žena; kmalu ni bilo dne, da bi ne bil v tej ali oni hiši kdo pijan. Prepripi in pretepi so bili na dnevnem redu. Pri neki taki priliki je Sireelj skoraj zaklal tasta, ki je prišel na pomoč svoji hčeri. Sireeljevi ženi, ko jo je pijani mož pretepal. Zelo je poskodoval tasta in bil za to kaznovan. Vrh tega se je dala pa tudi žena ločiti od njega in živi od onega časa pri starših. Sireelj pa dela zdaj pri kolarju Sedlarju v Kandiji za pomočnika. Dne 5. prosinca t. l. se mu je zahotelo po ženi. Zvečer je šel pred hišo tasta in klical ženo ven, zakonska Hrovat pa ji nista dala iti iz hiše. Ko je Sireelj pred hišo malo porobal, je odšel. Toda dne 6. prosinca je prišel že ob 4. zjutraj zopet pred hišo in začel tam razbijati. Tokel je po vratih in oknih in hotel priti po vsi sili v hišo. To se mu pa ni posrečilo, zato je zagrozil nazadnje: "Čakajta, stara, vaju moram postreliti, magari če vaju najdem na vrhu Gorjancev!" Starina dvema je ta obljuba tako ugajala, da sta jo nesla gorko k orožniku, ki so dajali, da morajo dobiti Sireelja, pa magari če leti po zraku na vrh Gorjancev.

Tatvine. Dne 27. jan. ponoči je nekdo vlomil na Dunajski cesti v Ljubljani stojnico Jakoba Turka in pokradel za 10 K slaščice. Še drznije je bil 26. jan. pa slučaj v Lingarjevi ulici. Okrog 4. ure je neki individvij s ponarejenim ključem pri neki trgovini odprl izločeno okno, iz katerega je vzel dva komada boljšega sukna, vrednega 22 K, potem pa je zopet zaprl in odšel s plenom.

Ženska košara. Nekega dne popoldne se ga je neka, že precej postarana ženska malo čez mero nasrkala in jo prisekala s košaro v roki po Stritarjevi ulici v Ljubljani. Gugajoč se sedaj na to, sedaj na drugo stran ceste, je obgovarjala pasante, pela in se smejala na ves glas. Tako je počenjala tudi po Mestnem trgu in delala svoje "spase", dokler jo alkohol ni zmagal, da je padla in se na glavi precej poškodovala. Iz tega položaja jo je rešila policija in odvedla v brezplačno prenočišče. Ženska je imela po Mestnem trgu polno gledalec. Otroci so kričali za njo, kakor vrabci, pasanti so postajali in skoraj vse trgovsko osobje je obžalovalo ta prizor.

Petelinje. Dne 23. jan. so se v neki žrnjarni v šentjakobskem predmestju sprli trije, še mladi prijatelji jeruša, v katerih tli že

stare barjansko sovraštvo. Ker besede niso zalegle, so se začeli obdelavati s pivnimi steklenicami in naposled vsi trije odšli z bojneja polja s krvavimi glavami. Ko se je še nek četrti hotel vmešavati v njihovo "poslovanje", ga je eden tako sunil v prs, da se je takoj prekuženil. Mirovno pogodbo bodo izrekli pristojno oblastvo.

Na gorenjski železnici bodo s l. majnikom začeli voziti brzovlaki, ki se bodo ustavljali v Kranju, Podnartu in na Jesenicah. V to vrsto se je zgradila na kolodvoru v Kranju vodna postaja, katere rezervoar vsebuje 100 kubičnih metrov vode. Pri tej vodni postaji so napravljeni trije vodotoki, kjer bo lokomotiva zajemala vodo, in podzemniški peplnjak za odkladijanje pepela in braške. Ta vodna postaja se izroči prometni šele prihodnjo spomlad. Zgradila jo je grška tvrdka H. Dirnbeck, oblastveno avtoriziran inženir. Vsa zgradba stane okrog 30.000 K.

PRIMORSKO.

Samomori. Ustrelil se je v Trstu dne 22. jan. poštni praktikant Josip Frank. Vzrok neznan. Ob morju pri Barkovljah se je ustrelil 22letni Alojzij Ricci. Našli so ga že mrtvega. Vzrok samomora neznan. Obesil se je v nekem seniku v Trstu 43letni E. Friedrich, ker ni mogel dobiti nikjer dela. V morje je skočila v tržaškem pristanišču 23letna Neža Pristovnik. Mornarji so jo pravčasno rešili.

Stavka šoferjev. Šoferji tržaške avtomobilne družbe, 23 oseb, so pričeli 27. jan. stavkati, ker jim družba noče zvišati plače in jim ugodišče nekatere druge zahteve glede službenega razmerja. Aretirali so v Trstu na brzopostavno zahtevo varaždinskega sodišča 38letnega Marka Grubina iz Hrvaške, ker je obdolžen hudodelstva ropa in bigamije. Pri njem so našli poleg več ukradenega blaga tudi dve zlati verižici, ki jih je ukradel v cerkvi na Trsatu.

Vlom. V noči od 20. na 21. jan. so vlomili neznan tatovi v občinsko pisarno v Kanfanaru. Navrtali so že železno blaginjo, toda do tresorja, kjer je denar, niso prišli. Vlomilci so bili brzokotne preje. Vplomeni ali pa niso imeli zadostnih priprav, da bi prevrtili tse tresor.

Masčevanje. V neki vasi blizu Poreča je napadla 19letna Antonija Lanea 24letnega Petra Zaninija, ker jo je pod obljubo zakona zapeljal in nato zapustil. Polila ga je na cesti z vitrijonom in mu zabodla obnem nož v trebuh. Zanini je težko ranjen na obrazu in trebuhu in bo brzokotne kljub takojšnji operaciji ranam podlegel.

Rumunski beguni. Na Reko se je pripeljal s parnikom "Gallipoli" 19 rumunskih trgovcev, ki so pobegnili za časa izbruha balkanske vojne iz Janine. Med begunci je tudi milijonar Lazar Khuli. Begunci so se odpeljali v Bukarešto na Rumunskem. Vlom. Na Reki so vlomili v pekarijo V. Carissi tatovi, ki so odnesli dve uri in manjšo svoto denarja, železne blaginje, v kateri je bilo 15.000 K denarja, pa niso mogli prevrtili, ker se jim je zlomil sveder. Policija je aretirala do sedaj dva osumljenca.

ŠTAJERSKO.

Iz Sevnice poročajo: Zakonska Požun sta imela 6letnega gluho-nemega fanta, ki sta ga bojda toliko časa pretepala in slabo hranila, da je fant 18. jan. umrl. S to zadevo bode imela opraviti sodnija.

Iz Zakota pri Brežicah poročajo, da so pri občinskih volitvah klerikalei propadli.

Iz Gradca poročajo, da si je nabavila resilna postaja avtomobil za prevoz ranjenecv in ponesrečencev.

Iz Brežic. V konkurz je prišel trgovec Josip Boecio. V nekem dopisu nemških listov iz Brežic se pravi, da so se upniki: posojilnica, Vidmar in Roza Tepež v Zagrebu pravčasno z rubežem pokrili, vsi drugi pa da ne bodo mnogo dobili. Začasni upravitelj konkurzne mase je odvetnik dr. Janesch.

Iz Celja. Blizu Laskvega je vrzel nekdo 18. jan. zjutraj pest debeli kamen skozi okno ambulane voza na postnem vlak. Kamen je k sreči obitčal v mreži in ni nikogar ranil.

Iz Brežic. Ko je bila vdova poštnega postiljona Zupancič 19. jan. v cerkvi, je nekdo udrl v njeno stanovanje in ji ukradel ves njen skromni prihranek 300 kron.

Iz Gaberja pri Celju poročajo, da sta se tovarniška delavca Goddec in Robnik zaradi neke deklaracije skregala in strela. Pri tem je bil Robnik težko ranjen. Spravili so ga v bolnišnico.

Iz življenja pokojnega rezervista. "Arbeiterwille" poroča sledeče: Pismo. Dragi brat! Tvoje pismo sem prejel in se Ti zahvalim. Pišeš mi, koliko časa bomo se tu ostali. Tega Ti ne morem odgovoriti. Vrše se neprestano vaje, vlada pa tak pasji muraz, da bi se človek cel teden ne ogrel, če bi ne šel zvečer v gostilno. Spimo v neki telovadnici, 260 mož, kar eden na drugem in bojim se, da bomo v kratkem vsi ušili. Jaz sem bolan in sem se tudi javil za bolnega, toda zato sem dobil dva dni poostrenega zapora, ker sploh ne sme biti nobeden bolan, dokler ne pade. Slabe razmere vladajo pri nas, slabše nam ne more biti tudi, če pridemo na mejo. Prihodnji teden se bo odločilo, ali ostanemo v tej luknji ali gremo kam drugam... Tvoj brat Karel F., železniški polk, 4. stotinja, Korneuburg. — Ta Fuchs, ki je pisal bratu, pa tudi po zaporu ni odzdravel. Reče je vedno bolj bolehal in ko nečeno so ga vendarle morali spoznati za bolnega. Bolezen se mu je vedno bolj hujšala in morali so ga poslati domov. Dne 2. jan. so ga prepeljali v Fürstentfeld, toda domov, dasi ni bilo daleč, ni mogel. Obležal je pri nekem bivšem svojem gospodarju, kjer je dne 11. januarja — umrl.

KOROŠKO.

Podržavljenje celovške policije. Strašen vik in krik je zavladal v nemškem taboru zaradi tega vprašanja. Sicer imajo prav Celovčani, da se branijo z vseni štirimi podržavljenjima, toda zani-mivo je, kajti ljudje vse povedo, če se jih nekoliko podreza. V "Tagespostu" piše neki celovski politik, ki pravi: Ni treba biti posebno bistroumen, pa se lahko spozna, da bi se s podržavljenjem celovške policije ne kršila samo mestna avtonomija, marveč bi trpel vsled tega veliko dosedaj čisto nemški značaj mesta. Kadar Nemec ne ve, kaj bi povedal, pa zapoje na nemškem značaju in o narodnostni nevarnosti. Piše pravi dalje, kaj bi se lahko vse zgodilo, če bi se policija podržavila. Na celovškem kolodvoru bi se lahko slovensko govorilo, tudi vozne listke bi dobil Slovenec, če bi jih tudi zahteval v slovenskem jeziku, ker bi državni policiji gotovo tako "sumarično" ne postopali kot sedanjim "stramm-deutsch" policaji. In pa, o jej, policaji bi morali znati slovenski. Prišli bi v službo tudi Slovenci, ker se Slovenci lažje nauče nemški kot Nemci slovenski, kratko kranski "Hetzlovenen" bi navlali na mesto in adijo Klagenfurt! In to je končno vse, kar

vedo Celovčani povedati, zakaj se boje državnih policajev.

Mlada begunca. V Beljaku je prišla policija dva komaj 10letna dečka, ki sta prenočevala v parku, čez dan pa prosjčila po hišah. Dečka sta priznala, da sta pobegnili iz neke sirotišnice na Zgor. Štajerskem zaradi krutega postopanja.

Ponarejalci denarja. 25letni J. Oeepek s Koroškega je zbral s svojim tovarišem Josipom Kraljcem, ki je bil zaradi ponarejanja denarja že 2 leti zaprt, celo družbo, ki je ponarejala, oziroma razpečevala ponarejene dvokronske tolarije. Ker denarja brzokotne na Koroškem niso upali razpečavati, so šli v Zagreb. Svoječasno smo poročali, da so dobili v Celoven in Beljaku ponarejene tolarije in to jih je brzokotne oplašilo. V Zagrebu so imeli več sreče in so nekaj časa dobro živeli. Končno jih je zalotila policija, ki je omenjena voditelja aretirala, ostali pa so pobegnili.

HRVAŠKO.

Alkohol med šolsko mladino. Učitelj v večjem hrvaškem mestu je izpraševal svoje učence, ki so v starosti 7 do 8 let, ako se kdaj pili alkohol. Uspehi tega izpraševanja so kaj žalostni. Od 59 učencev jih le 7 ni še nikdar pilo alkoholičnih pijač, 19 jih je bilo tako pijanih, da so padali po tleh, 5 je bilo pijanih, a niso padali, 28 jih je pilo, ne da bi se opijanih. — Starši, ne zastrupljajte svojih otrok z alkoholom, ker jim alkohol mori dušo in telo.

Kako je v sedanjem družabnem redu razdeljena božja zemlja? Orjaško posestvo v Virovitici. Last knezov Schaumburg-Lippe, je definitivno in v celoti prešlo v roke novih posestnikov. Del posestva je kupil grof Drašković, večina polja in manjše šume, ki jih namerava grof razparcelirati in z dobičkom razprodati kmetom. Ostalo posestvo ogromne šume, ki merijo nad 21 tisoč oralov, pa je za 15.400.000 kron kupila francoska "Société anonyme des Charbonnages du Bois" s sedežem v Budimpešti.

BALKAN.

Utrdbe v Nišu in Kragujevcu. "Prager Tagblatt" ima od neek iz Srbije dole osebe vest, da noč in dan dela mnogo tisoč delavcev v Kragujevcu in Nišu pod vodstvom francoskih inženirjev-oficirjev močne utrdbe.

Srbske vojne žrtve. Vojno ministrstvo je zbralo podatke in ti velijo, da je bilo od početka vojne ranjenih 11.000 Srbov, 10.000 pa jih obolelo.

Skrb za v vojni ponesrečene Srbe. Odbor za pomoč v vojni ponesrečenim in njihovim rodbinam je prejel do sedaj 3987 dinarjev in 12 par, potrošil pa je do novega leta 1313 dinarjev in 14 par.

Rad bi vedel, kje se nahajata JAKOB in HELENA GABER. Ki sta bila pred enim letom v Dawson, N. Mex. Prosim vsakega Slovenca ali Hrvata, če ve za njihov naslov, da naj mi ga naznani. — Marko Čupić, P. O. Box 151, Jenkins, Ky. (10-11-2)

Kje je ANA LANGUS? Doma je iz Perbaševca, fara Šenčur na Gorenjskem. Pred dvema letoma je odpotovala v Ameriko. Prosim cenjene rojake, če vedo ve za nje naslov, da ga mi naznani, ker ji imam več važnih stvari za poročati. — Jos. Naglič, 1026 E. 61st St., Cleveland, O. 8-11-2

POZOR SLOVENCIM!

Kedor izmed rojakov ima dobiti kaj denarja iz starega kroja, naj nam piše po našo pošto položnico, ali pa naj nam naznani naslov, kam se ista v stari kraj odpošlje, potem katere se denar na pošti vplača, in mi ga tu takoj po prejemu izplačamo, ker to je edina pot, po kateri pridete najprej do denarja, kar se je že marsikdo lahko pričal.

Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York City

Rad bi zvedel za naslov od moje sestre ANTONIJE ČELHAR. Doma je iz St. Petra na Notranjskem. Sedaj je omožena, pa ne vem, kako se piše. Mišlim, da se nahaja nekje v Clevelandu, O. Jaz sem prišel sedaj pred dvema tednoma iz starega kraja in jo prosim, da mi naznani svoje sedanje bivališče. — John Celhar, Box 96, Oakmont, Allegheny Co., Pa. (7-11-2)

Kje je MIHAEL MOŽE, po domače Kramarjev iz Dolenje vasi pri Senožcah na Notranjskem. Pred 11. meseci je bil v Cleveland in Lorain, O. Za njegov naslov bi rad zvedel: Jos. Natlačen, 1226 E. 55th Street, Cleveland, O. (8-11-2)

Iščem svojo sestro IVANO MUŠTAR, po domače Matičeva iz Kompolj pri Dobrem polju, omožena Kastelic. Kedor izmed rojakov ve za nje naslov, naj mi ga naznani, za kar mu bom zelo hvaležna. — Uršula Dermule, 500 Moen Ave., Rockvale, Ill. (1-10-2)

Kje je JAKOB FURLAN? Doma je iz Dobece pri Begunjah pri Čirknici na Notranjskem. Pred letom je bil v Ashtola, Pa. Za njegov naslov bi rad zvedel njegov brat: Anton Zrimšek, 722 E. 155th St., Collinwood, Cleveland, O. (8-11-2)

Iščem svojega bratrance ANTONA CESAR. Doma je iz Hrušice, pošta Podgrad na Primorskem. Zadnji čas je bival v Vancouver, B. C., Canada, 49 Buvel St. Prosim cenjene rojake, če vedo ve za njegov naslov, da ga naznani enemu izmed naju, za kar mu boveda zelo hvaležna. Midva oba sva tudi iz Hrušice. — Joseph Mavrič in Anton Cek, 1152 E. 61st St., Cleveland, Ohio. (8-12-2)

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v Eveleth, Minn., in okolici naznanjamo, da je za tamošnji kraj naš zastopnik

LOUIS BAUDEK,

kateri je pooblaščen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in izdavatvi tozadevna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo. Upravištvu Glasa Naroda.

RAZGLAS GOZDARJEM.

Potrebujem 20 mož, kateri znaajo rezati logse. Delo stalno za 6 let. Plača po \$2.25 ali \$1.50 in hrano.

Frank Mamis, P. O. Box 5, Boyer, W. Va. (8-12-2)

NAŠIM GG. NAROČNIKOM!

Da očistimo našo zalogo, smo se odločili dati našim cenj. naročnikom, in sicer onim, kateri so list plačali vnaprej za celo leto, knjigo "V padisahovi senci", 6 zvezkov, kateri obsegajo 1774 strani, za samo postarino, t. j. 40 centov, seveda dokler zaloga ne poidi. Kdor naših cenj. naročnikov, kateri so za vse leto plačali naročnino, dopošlje to svoto, mu takoj pošljemo teh 6 zvezkov.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York City.

DAROVI

za Družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani:

Alix. Ark. Po iniciativi g. M. Pogoreleca so darovali sledeči rojaki: Andrej Goršek 5c, Ivan Kukelj 55c; po 25c: Jakob Jé-hant, Ivan Janter, Fran Mezek, Anton in Andrej Kokelj, Andrej Goršek, Lovrene Starman, Ivan Zeleznikar in M. Clerogop.

Darovalcem najsrdečša hvala! Uredništvo Glasa Naroda.

Iščem svojega brata JAKOBA BERGANT, kateri se je nahajal svoječasno v Parleth, Ohio; naslov je imel Box 84. Prosim cenjene rojake, če vedo ve za njegov naslov, da mi ga naznani, ali naj se pa sam javi. — Fran Bergant, Virmashe štev. 3, pošta Skofja Loka, Kranjsko, Austria. (6-8-2)

Na več vprašanj naznanjamo, da imamo še v zalogi 200 iztisov

Mohorjevih knjig za leto 1913.

Kdor nam dopošlje \$1.30 dobi šestero knjig poštne prosto. Na naročila brez pridejanega denarja se nemoremo ozirati.

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt St., New York.

Dobri zobje pomeni dobro prebavanje.

Dobro prebavanje pomeni dobro zdravje.

VPRAŠAJTE SVOJE PRIJATELJE O MENI.

Vsako delo jamčeno. Vsako delo brez bolečin.

DR. A. H. WEISBERGER

zobozdravnik

50 E. 8th St. (St. Mark's Place) (med. prvo in drugo Ave.) New York.

Odpri do 8. zvečer, v nedeljah pa do 3. popoldan.

Cenjenim slovenskim in hrvaškim podpornim in pevskim društvom to toplo priporočam za obilo naročil. — V zalogi imam vse kar potrebujejo to-porne ali pevke društva. — Vzorec pošiljam poštne prosto. Pišite ponj. Moj poštni naslov je: LOCK BOX 328.

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

Pošilja

DENARJE

v staro domovino

potom c. kr. poštne

hranilnice na Dunaju; hitro in ceno.

Prodaja

PAROBRODNE

LISTKE

za vse prekmorske

parobrodne družbe po izvirnih cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdo, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

Podružnice

- Spiljet, Celovec, Trst,
- Sarajevo in Gorica,
- Delnika glavica
- K. 5.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun ter je obrestuje po čistih 4 10/20

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Naš dopisnik za Združene države je tvrdka

FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Podružnice

- Spiljet, Celovec, Trst,
- Sarajevo in Gorica,
- Rezervni fond
- K. 500.000.

